

[Finansministeren.]

til de lovforslagene ledsagende bemærkninger, skal jeg anbefale lovforslagene til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Jeg har endelig den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til normeringslov for finansåret 1957-58*.

De retningslinjer, der blev fastsat for udarbejdelsen af lovforslaget, har som baggrund dels finansministeriets cirkulære af 30. september 1950 om besparelser i stats-husholdningen, dels nedsættelsen af løn-ningskommissionen af 28. maj 1954, som jeg håber vil kunne afslutte sit arbejde så betids, at forslag til en ny tjenestemandsløve kan forelægges det høje ting i folketingssamlingen 1957-58. Under hensyn til, at der således vil kunne påregnes gennemført en lønrevision i nær fremtid, er der på dette års normeringslovforslag anlagt en tilbageholdende linje med hensyn til såvel omnormeringer som oprettelse af nye tjenestemandstillinger; jeg har dog ikke anset det for rimeligt fuldstændig at afvise forslag om normering af nye tjenestemandstillinger inden for områder, hvor arbejdet er stærkt og varigt forøget, ligesom jeg ikke har ment helt at burde udelukke forslag om omnormeringer til afhjælpning af ekstraordinært ugunstige advancementsforhold, særlig hvor det drejer sig om fortsættelse af en ved tidligere normeringslove påbegyndt praksis.

Det foreliggende lovforslag er udarbejdet i overensstemmelse med disse synspunkter. Når der for enkelte styrelser er medtaget relativt omfattende forslag, skyldes dette ganske særlige forhold inden for disse områder.

Jeg kan således nævne forsvaret, hvor der er foreslået oprettet et ret betydeligt antal nye militære tjenestemandstillinger. Den foreslåede forøgelse af disse stillinger er en følge af forsvarets udbygning og er i overensstemmelse med de i 1951 gennemførte forsvarslove, hvorved bemærkes, at antallet af de omhandlede tjenestemandstillinger er fastsat under hensyn til det forventede behov i finansåret 1957-58.

Inden for centraladministrationen og de herunder hørende institutioner er der — ligesom på normeringsloven for 1956-57 —

stillet forslag om omnormering af et antal sekretærstillinger til fuldmægtigstillinger med henblik på at skabe advancement for sekretærer med mindst ca. 11 års ansættelse i statens tjeneste.

Også inden for ordenspolitiet er der en særlig ugunstig aldersfordeling, og der er i fortsættelse af den på normeringsloven for 1953-54 påbegyndte omnormering af politibetjentstillinger til stillinger som overbetjente af 2. grad stillet forslag om normering af 585 overbetjente af 2. grad, hvorved det i forbindelse med oprykning i 15 ledigblivende stillinger af denne art vil blive muligt at forfremme 600 politibetjente til overbetjente af 2. grad. På tilsvarende måde er der til afhjælpning af de midlertidigt vanskelige advancementsforhold for fængselsbetjentklassen ligesom i fjor stillet forslag om normering af 60 overbetjentstillinger mod nedlæggelse af et tilsvarende antal fængselsbetjentstillinger.

Det bemærkes herved, at det er forudsat, at advancementsstillinger, der bevilges under hensyn til en midlertidig ugunstig aldersfordeling, påny afskrives, når de særlige forhold, der begrundede den ekstraordinære normering, ikke længere er til stede.

I løbet af finansåret 1957-58 vil sindssygehospitalet i Brønderslev blive taget i brug, og i forbindelse hermed foreslås der oprettet et antal tjenestemandstillinger ved dette hospital, hvorhos der ved sindssygehospitalet i Århus søges normeret dels en overlægestilling til den nye børnepsykiatriske afdeling, dels en stilling som overlæge i retspsykiatri.

I øvrigt skal jeg med hensyn til lovforslagets enkelte bestemmelser tillade mig at henvise til de forslaget ledsagende udførlige bemærkninger.

Ligesom de tidligere år har samtlige fra de forskellige ministerier indkomne forslag været forelagt lønningrådet, og det foreliggende lovforslag er i overensstemmelse med rådets udtalelser over for finansministeriet.

Merudgiften ved lovforslaget vil — beregnet på sædvanlig måde — for det kommende finansår andrage ca. 5,5 mill. kr., hvoraf ca. 4,1 mill. kr. hidrører fra forøgelsen af antallet af militære stillinger under forsvaret.

Med disse bemærkninger skal jeg anbe-

[Finansministeren.]

fale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Socialministeren (Strøm): Hermed har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om tillæg til og ændring i lov om erstatning til besættelsestidens ofre. (Genoptagelse af sager om invaliditetserstatning).

Loven af 1. oktober 1945 om erstatning til besættelsestidens ofre — erstatningsloven — indeholder en række bestemmelser, der tilsigtede at gennemføre en værdig sikring af frihedskampens ofre og ofrene for besættelsesmagtens overgreb m. v.

Herunder er der først og fremmest givet regler for ydelse af erstatning til dem, der blev invalideret, og til de efterladte efter dem, der omkom som følge af krigshandlinger eller krigslignende handlinger, herunder som følge af besættelsesmagtens eftersøgninger, fængslinger, interneringer og deportationer. Disse regler indeholdes i lovens afsnit 1.

Ved den nærmere udformning af reglerne i dette afsnit tog man sit udgangspunkt i lov af 27. marts 1934 om invaliderente m. v. til tilskadekomne militære værnepligtige, der atter hviler på principperne i ulykkesforsikringsloven af 20. maj 1933.

I overensstemmelse med, hvad der er fastsat i disse love, medtog man i erstatningslovens § 26, stk. 1, en bestemmelse om, at direktoratet for ulykkesforsikringen, til hvilket administrationen af lovens afsnit 1 var henlagt, var beføjet til at træffe bestemmelse om ændring i renten til en invalideret, når omstændighederne, der havde været bestemmende for fastsættelsen af renten, havde forandret sig i væsentlig grad. Ligeledes i overensstemmelse med de to nævnte love blev det endvidere fastsat, at sådan ændring af renten dog ikke kunne finde sted, når der var forløbet 5 år efter rentens første fastsættelse.

Mange af de sager om fastsættelse af invaliditetserstatning i henhold til erstatningslovens afsnit 1, der har været behandlet af direktoratet for ulykkesforsikringen, har imidlertid vist sig at frembyde forhold, der på afgørende måde afviger fra de sager, der kendes fra militærinvalideloven og ulykkesforsikringsloven. Dette gælder først og fremmest de tilfælde, hvor der er tale om

sygdomme pådraget under ophold i tyske koncentrationslejre, hvor de deporterede blev udsat for forhold, der lå helt uden for, hvad man hidtil har haft erfaring om. Sygdomsforløbet har da også ofte været anderledes, end man kunne påregne, og navnlig har de fulde virkninger af sygdommene i en del tilfælde først vist sig flere år efter, at den første afgørelse i sagen blev truffet, ligesom der er indtrådt tilbagefald, der ikke efter sædvanlig erfaring kunne forudses. Dette gælder eksempelvis i en række tilfælde, hvor de pågældende er ramt af tuberkulose.

Men var der forløbet 5 år efter direktoratets første fastsættelse af rente, har direktoratet ikke haft mulighed for at tage de pågældende sager op til fornyet vurdering.

Da det under hensyn til de særlige forhold, der foreligger vedrørende denne særlige gruppe af invaliderede, må føles mindre rimeligt, at man af den nævnte fristbestemmelse er afskåret fra at tage de omhandlede sager op til en ønskelig revision, foreslås det, at direktoratet for ulykkesforsikringen bemyndiges til, når omstændighederne taler derfor, at genoptage sager om ydelse af invaliditetserstatning i henhold til erstatningslovens afsnit 1 med henblik på ydelse af en yderligere erstatning, uanset at den nævnte frist af 5 år er oversiddet.

Ved invaliditetsbedømmelsen af de her omhandlede sager er direktoratet oprindeligt gået ud fra, at de pågældendes tilstand principielt måtte sammenstilles med andre i direktoratets praksis forekommende lidelser hos forsikrede. Det afgørende har herefter været en lægelig bedømmelse.

I den tilsvarende norske lov — der er af 13. december 1946 — er det om sager vedrørende ydelse af invaliditetserstatning fastsat, at der ved bedømmelsen af invaliditetsgraden skal tages hensyn til skadens medicinske art og størrelse i overensstemmelse med de principper, der gælder i de offentlige ulykkesforsikringer. Men ved siden heraf kan der tages hensyn til tilskadekomnes „yrke“ og hans muligheder for erhvervsmæssig fortjeneste før og efter skaden.

Det må erkendes, at en del af de afgørelser, som efter den danske erstatningslov er truffet ud fra den foran nævnte forudsætning, ikke synes fuldt ud at tilgodeses